

STENVALLS

NYHETSMAGASIN FRÅN ETT FÖRETAG MED VISIONEN ATT TA TILLVARA TRÄETS ALLA MÖJLIGHETER • MAJ 2019

FAMILJEN TRUCK

JONSSONS I SIKFORS

EN NY VÄG GENOM SKOGEN | LASSE – NY VIRKESINKÖPARE | DET GÅR SOM TÅGET I ÖRARNÄS | ASKA FÖR SKOGENS BÄSTA

Bättre lönsamhet för skogsägare och sågverk genom förädling av klentimmer

Stenvalls stora satsning på att såga klenare dimensioner har varit mycket lyckad. Våra fina kvalitéer med täta årsringar och fin småkvist är efterfrågade hos exempelvis IKEA möbler, av inredningsindustrin i England och vid bygge av jordbävningssäkra hus i Japan.

Det senaste som hänt är att vi startat en ny logskaner vid sågverket i Lövholmen. Med röntgen kan vi se in i klentimmerstockarna och ytterligare förbättra kvalitén för våra kunder – en utveckling som vi snabbt anpassat vid våra sågverk.

Stenvalls förbrukning av klentimmer är idag uppe i 450 000 kubikmeter per år – och vi vill såga ännu mer. Att så stora volymer blir till timmer i stället för massaved gynnar dig som skogsägare. Det är även i fortsättningen viktigt för Stenvalls som förädlings-sågverk att skapa och förbättra marknaden för produkter från norra Sverige. Tillsammans med er skogsägare gör vi vårt bästa för att hålla uppe värdet på våra norrländska skogar.

FOLKE STENVALL, VD

SKOGSBRUKAREN GÖR REDAN DET SOM RESTEN AV SAMHÄLLET PRATAR OM

Nyligen såg jag en seriestrip som uttrycker något tankvärt.

Första gubben säger stolt: ”Jag har uppfunnit en kostnadseffektiv maskin som binder koldioxid från luften och omvandlar den till konstruktionsmaterial!”

Andra gubben svarar: ”Jaså... har du uppfunnit ett träd?”

Skogen finns ju här redan, men vi har nog inte fattat hur viktig den är. Av trä kan man inte bara bygga hus och snickra möbler. Nu ökar användningsområdena till att omfatta allt från klimatsmara drivmedel till kläder. Snacka om bra uppfinning!

Du som äger skog här i norr kan dra ditt strå till stacken genom att förvalta och sköta den väl. Genom att jämställa miljömål med produktionsmål, som skogsvårdslagen föreskriver, är vi redan nu verkliga föregångspersoner.

Idag inför allt fler företag och organisationer hållbarhetsmål i sin verksamhet, och det tävlas om att i ord och skrift visa vem som är längst fram och vem som är bäst. Men faktum är, att tänker vi efter så är vinnaren redan korad: Det är du som skogsbrukare! När du sköter din skog praktiserar du det som resten av samhället pratar om: långsiktigt bruk av resurser. Genom att vårda skogen kan du få den att växa ännu bättre, så att den när den till sist avverkas ger ännu mer av sin fantastiska slutprodukt.

Så fortsätt att bruka din skog genom att göra åtgärder, ta emot råd och fatta beslut. Men någon gång emellanåt, glöm inte att vara lite stolt. Vi i skogsbruket personifierar den gröna omställningen!

GÖRAN SUNDBERG,
råvaruchef

FOTO: MICHAEL TÖRNQVIST, LULEBILD

DETTA ÄR STENVALLS TRÄ AB

Grundare: Elof Stenvall, som startade företaget 1947 tillsammans med sin bror.

Ägare: Syskonen Folke Stenvall, Anna Flink och Sven Stenvall.

Affärsidé: ”Vi ska tillverka högt förädlade trävaror som överensstämmer med kundernas krav på funktion och totalekonomi.”

Vision: ”Vi förädlar hela stocken, vår målsättning är att producera fler färdiga produkter och på så sätt utöka och säkra marknadsandelar.”

Omsättning: 930 miljoner

Antal anställda: 202

Detta magasin är utgivet av Stenvalls Trä AB. Redaktör och text: Christina Liljestrand, Höneborg AB.

Grafisk form och produktion: Jonas Lundqvist information AB. Foto: Patrick Degerman/Degerman bild, Magnus Stenlin/Lulebild m fl.

Tryck: Ågrenshuset, maj 2019. Upplaga: 8600 ex.

FOTO: MAGNUS STENLIN, LULEÅ

STENVALLS VIRKESKÖPARE

Vänd dig till oss när du vill ha råd eller sälja skog!

Bo Forslund
Skellefteå älvdal
070-184 10 11

Rikard Lindqvist
Skellefteå älvdal
070-184 10 12

Ola Lindström
Skellefteå älvdal
070-184 10 96

Filip Backman
Piteå älvdal
070-184 10 25

Erik Hammarberg
Piteå älvdal
070-184 10 14

Göran Sundberg
Råvaruchef
070-184 10 13

Emil Hahto
Luleå och Råneå äldalar
070-184 10 18

Lars Lundqvist
Kalix älvdal & Haparanda
070-377 60 52

Leif Hannu
Torneå och Kalix äldalar
070-377 60 59

Rikard Rödlund
Arvidsjaur
070 - 201 90 62

EN NY VÄG GENOM SKOGEN

Många fler markägare borde ta chansen att bygga egna skogsbilvägar, tycker Jan Hagberg och Kenneth Strand som enats kring ett gemensamt vägprojekt.

BILD: SHUTTERSTOCK

Det är inte så ofta man som skogsägare får tillfälle, men när det kommer bör man nyttja det. För Jan Hagberg och Kenneth Strand i Boden hände det när deras Stenvalls-kontakt, virkesköparen Emil Hahto, konstaterat att flera skiftesgrannar i södra Bredåker skulle behöva göra åtgärder på sin skog inom några år.

–Virkestransporterna skulle underlättas betydligt om det fanns en väg, och jag såg ganska fort att det skulle bli en vinst att själv bygga en, förklarar Emil. Alla ägare kommer att få både nytta och bättre lönsamhet som resultat.

Emil visar kartan med vägsträckningen som han har föreslagit efter noggrann genomgång av terrängen. Kenneth och Jan sippar kaffe. Den drygt kilometerlånga förlängningen av en redan befintlig skogsbilväg ska korsa fem skiften.

Varken Jan eller Kenneth har tvekat att haka på Emils förslag.

–Jag ser skogen som ett sparkapital och gör allt för att vårda den, säger Kenneth, som sköter om sin mamma Elins 200 hektar skogsmark, ärvd efter morfar och tills för några år sedan tillsedd av hans pappa. För Elin, som har liten pension, är skogen en trygghet, men även för Kenneth själv är den värd investeringar i tid och engagemang.

–Jag kommer ju att ta över den en dag, och ska också lämna den vidare. Att bygga vägen är en viktig del i detta, resonerar han. Det känns bra att man kommer åt marken när det är dags att ta ut virke från mammas skifte. Men jag skulle inte ha kommit på det själv!

Jan Hagberg äger själv sin skog sedan han redan som artonåring ärvde sin morfars bror. Hans föräldrar beslutade sig för att köpa ett extra skifte och gå in som hälftenägare när det visade sig att arvs-skatten annars skulle drabba honom hårt. Så förblev det ända tills föräldrarna gick skilda vägar och ville avyttra sin del.

–För mig är tillgängligheten viktigast, säger han, mitt ena skifte ligger alldeles i början av den blivande vägen. För mig kunde en annan sträckning ha fungerat praktiskt, men den gemensamma lösningen blir mer fördelaktig för mig ur transportsynpunkt.

–Jag har dessutom en koja på skiftet som jag aldrig tycks få färdig, men med den nya vägen kommer jag att kunna köra grejer dit. Den kommer också förmodligen att bli mycket mer nyttjad när man kan köra dit.

Enligt beräkningen kommer kostnaderna för bygget att bli 70–90 kronor per vägmeter, vilket för Jans och Kenneths del innebär ungefär 30 000 kronor vardera. Men dessa utgifter kommer att kompenseras genom 50 000–70 000 kronor i minskade kostnader för skotare, som annars skulle behöva färdas långa sträckor. Enligt

Skogsstyrelsen drar en skotare 40–50 gånger mer bränsle än en lastbil gör på samma sträcka, så förutom de krasst ekonomiska vinsterna finns alltså också miljövinster. Dessutom ökar ju en fastighet i värde när tillgängligheten ökar.

Ett vanligt alternativ till vägbygge är annars att anlägga en vinterväg på en myr.

–En sådan byggde vi när vi tog ut virke här för trettio år sedan, berättar Jan, men idag önskar jag att vi hade gjort en permanent lösning.

Emil är lite skeptiskt till vintervägar och rekommenderar dem sällan. Även om de kortsiktigt sett kan vara billigare, så finns det ett osäkerhetsmoment som i värsta fall kan få ett helt projekt att gå i stöpet, nämligen vädret.

–Vårtemperaturerna i februari i år har tagit jättehårt på vintervägarna, säger Emil. En barmarksväg däremot kan nyttjas hela året, även av jägare, bärplockare och andra som gillar att vara ute i skog och mark.

För trygghetens skull har parterna gjort ett skriftligt kontrakt där det står hur kostnaderna ska fördelas mellan markägarna. Beräkningen liknar de normer Lantmäteriet tillämpar vid sina förrättningar, med andelstal som bygger på hur mycket man tror att respektive markägare ska nyttja vägen.

–Det tycker jag känns bra, men det betyder inte att vi misstror varann, säger Kenneth. Om det skulle dyka upp hittills okända faktorer och bli dyrare än beräknat vet vi vem som står för respektive del.

Det finns goda förutsättningar att beräkningen ska hålla, tror Emil. Vägen, som inklusive diken ska bli 18–20 meter bred, kommer först att röjas med skördare/skotare och sedan beredas med en 40 ton tung grävmaskin av en noga utvald entreprenör. Sträckningen är planerad på svagt sluttande moränmark med goda avrinningsgenskaper, och enligt beräkningen finns tillräckligt med underlagsmaterial att fylla upp en vägkropp med.

Projektet är anmält till Skogsstyrelsen, som inte haft några invändningar, och inga kulturminnen eller särskilda naturvärden som måste bevaras finns inom området. Hittills har det varit väldigt lite krångel, men om det skulle dyka upp något är det Emils uppgift att ta hand om det.

Både Jan och Kenneth ser fram emot att få vara med och se när vägen växer fram på deras mark.

–En mäktig upplevelse som man inte får vara med om så många gånger i livet, konstaterar de.

Och Emil tittar redan på fortsättningen:

–Det är många skogsbilvägar som borde byggas! Nästa kanske blir på grannskiftet?

Den gemensamma lösningen blir mer fördelaktig för mig ur transportsynpunkt

JAN HAGBERG, vars ena skifte ligger alldeles i början av den blivande vägen.

JAN HAGBERG

Ålder: 52 år
Bor i: Bredåker norr om Boden
Skogsinnehav: 200 hektar i Bredåker
Yrke: Personlig assistent
Fritid: Skoter, jakt och camping

KENNETH STRAND

Ålder: 49 år
Bor i: Norra Svartbyn utanför Boden
Skogsinnehav: Sköter sin mammas skog, 200 hektar i Södra Bredåker
Yrke: Forskare på RISE i Öjebyn
Fritid: Idrott

”**–Det här blev en bra dragning, också för att det står en del volymer här uppe och skiftet är ganska långt. Om tio år kan det bli aktuellt att slutavverka här. Då finns vägen kvar, vilket inte en vinterväg gör.**

EMIL HAHTO kommenterar den utprickade vägsträckningen.

FOTO: MAGNUS STENLIN, LULEBILD

EMILS TIPS TILL DIG SOM SKA BYGGA EN SKOGBILVÄG:

- **Först och främst:** Se till att det blir av! Som alla skogsvårdsåtgärder är det en investering som lönar sig i längden.
- **Dra vägen så att det gynnar så många som möjligt** – då kan ni dela på kostnaden. Nu är ett utmärkt tillfälle för flera skogsägare att slå sig ihop.
- **Ta hänsyn till naturen och fornminnen** när du planerar sträckningen. Kolla om det finns tendens till urskog eller mycket lågor, alltså döda träd som fallit till marken. Placera i så fall vägen längre bort.
- **Skriv kontrakt.** Försäkra er om att vägen verkligen kommer att byggas och vilka kostnader och inkomster som förväntas. Då vet alla vad som gäller om det skulle uppstå tveksamheter.
- **Anlita en entreprenör med erfarenhet av just skogsbilvägar.** Vägen måste hålla långsiktigt. Även om den ser bra ut i första skedet kan den säcka ihop efter två år om man inte vet vad man gör.
- **Det största hotet mot en väg är vatten.** Ju torrare mark desto lättare att bygga väg. Ibland kan man bygga dubbelt så lång väg på torr mark för samma pris som på fuktig mark.
- **Den som är väl förberedd löper mindre risk** att råka ut för krångel. Anlita någon som sköter det formella, lämpligen din virkesköpare. Vägsträckningen måste till exempel anmälas till Skogsstyrelsen. Om de har något åläggande måste de komma med det inom sex veckor. I vissa fall behöver ett samråd göras, till exempel om det handlar om renbetesmarker.

MOWI SKOGSVAGN 1050 MED KRAN P30T

Mowikranen har egenskaper som ingen annan skogskran har - det finns ju bara ett original. **P30T/6,3m/340kg**
Tillsammans med Mowis välbyggda skogsvagn får du ett lättkört och smidigt skogsekipage som gör ditt arbete i skogen snabbt, effektivt och roligt - många år framöver. **En bra dag i skogen!**

Kontakta någon av våra säljare för mer information
Luleå - Isak Viklund 070 617 99 00
Skellefteå - Magnus Grundström 070 220 66 14

STAFFARE AB

www.staffare.se
facebook.com/staffare

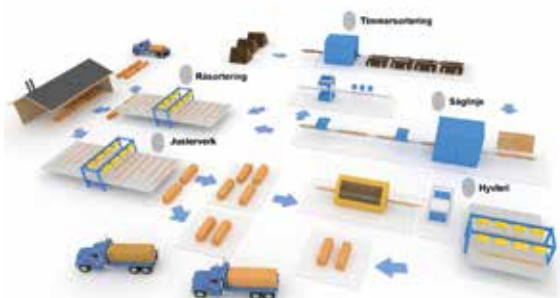
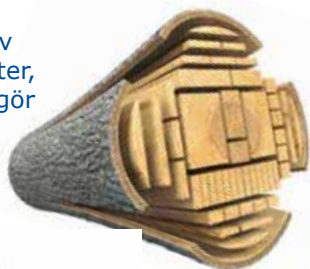
LULEÅ
Tel 0920-700 80

SKELLEFTEÅ
Tel 0910-140 80

Stolt leverantör till Stenvalls olika sågverk

Fokus för vår framtida utveckling av "Det Digitala Sågverket" är produkter, projekt och styrsystem som möjliggör integration, spårbarhet, värde- och utbytesökning.

remasawco.se

Fast med ett affärssystem som barkat åt skogen?

Då finns iFenix som är byggt för att snabbt och enkelt kunna anpassas till ändrade kundbeteenden. Dessutom är det totalintegrerat, heltäckande, molnbaserat och jobbar i realtid.

Kontakta oss så berättar vi mer om hur vi förser trähandeln med ett smartare och kostnadseffektivt systemstöd.

www.ifenix.se | 010-27 27 395 | Genesis IT

LRF KONSULT ÄR LEDANDE OBEROENDE AKTÖR INOM SKOG OCH SKATT

50 000 skogsägare anlitar varje år LRF Konsult för fastighetsförmedling, värdering, skogsbruksplaner, ekonomi, juridik, generationsskifte och rådgivning. Affärsmöjligheterna för skogsägare är många. Vilka är dina? Kontakta oss!

LRF Konsult är Sveriges största redovisnings- och rådgivningsföretag med över 75 000 kunder. Vi erbjuder branschspecifika tjänster inom ekonomi, skatt, juridik, affärsrådgivning och fastighetsförmedling.

Med cirka 1 400 medarbetare på drygt 130 orter finns vi alltid nära dig. På www.lrfkonsult.se hittar du uppgifter om närmaste kontor. Vill du hellre ringa är numret **0771-27 27 27**.

lrfkonsult.se/Skellefteå
lrfkonsult.se/Luleå

”**Det är som en speciell
musik därute...**

LARS LUNDKVIST om att vistas
ute i havsbandet under islossningen

LASSE BLIR LYRISK AV ISLOSSNING

”Den lokala skogsnäringen är en grundbult för skogsägarens trygghet”, säger Lars Lundkvist, ny virkesinköpare hos Stenvalls, som njuter som mest när han får vistas i naturen.

Nu har Stenvalls täckt in hela Norrbotten! I Kalix älvdal och Haparanda kommun finns sedan i höstas erfarne virkesköparen Lars Lundkvist.

–Det är bra, för den lokala skogsnäringen är en grundbult för skogsägarens trygghet, menar Lars, som mött många positiva reaktioner och hejarop under sin första intensiva tid på Stenvalls.

Lars är född och uppvuxen på Seskarö och hade sitt första sommarjobb på sågen där, som numera ägs av Stenvalls. Han har gått skogsmästarskolan i Skinnskatteberg och sedan jobbat på flera olika företag, senast som virkesköpare på SCA.

Du började på Stenvalls i september. Hur har starten varit?

–Jag har inte haft någon brist på arbetsuppgifter! Det har varit en tid med riktigt högt tryck på virkesmarknaden. Jag kan inte påminna mig om att jag varit med om en höst då så många skogsägare sökt kontakt, så jag har inte känt av det där att man ska ”jobba in sig” på jobbet först.

Vad är roligast med jobbet?

–Variationen mellan de olika arbetsuppgifterna och att man i stora drag kan lägga upp sina dagar och veckor själv – det är den

största tjusningen. Jag försöker fara ut i skogen eller träffa skogsägare i deras hemmiljö på förmiddagen, och efter lunch blir det oftast kontorsarbete. Det är mycket mer effektivt än de dagar man tvingas vara inomhus hela dagen. Jobbet som virkesköpare är inget självspelande piano, och jag har nytta av att vara en ordningsmäniska. Ifall våren till exempel kommer tre veckor tidigare än man hade räknat med så kan man inte börja lägga upp virke på en myr utan väg, som man riskerar att inte komma åt – då måste man ha en plan B redo och lägga krutet någon annanstans. Man kan inte chansa. Med lite framförhållning har man alltid ett visst handlingsutrymme.

Vad gör dig riktigt, riktigt glad?

–Hm, det ska nog vara en aktivitet... Jag är en utpräglad friluftsmänniska som trivs i utomhusmiljö. Att fara en fin vårdag under islossningen på vårfiske ute på havet de där veckorna när allting vaknar till liv. Då sjuder det av liv dygnet runt och man ser den ljusa horisonten, precis som vid midnattssol. Fåglarna tystnar inte på kvällen som de normalt sett gör, hararna springer längs stränderna och sälarna flockas på isbergen som är kvar. Det är som en speciell musik som du bara kan uppleva därute i havsbandet...

Har varit 17:e man i Vasaloppet

Imponerande fakta som vi med viss möda fick en blygsam Lars att dela med sig av.

LARS LUNDKVIST

Ålder: 54 år

Bor i: jordbruksfastighet i byn Korpikå 1,5 mil norr om Kalix.

Familj: Frun Birgit och tre döttrar, varav en bor hemma just nu.

Gillar: Friluftsliv. Åka längdskidor (Lars är ordförande i skidklubben i Kalix), röja egna skogen, jaga älg med gråhundstikarna Sarek och Meja.

Största idrottsmerit: 17:e man i Vasaloppet!

Otippad erfarenhet: Har varit fårfarmare på fritiden tills för åtta år sedan.

FOTO: PATRICK DFEGERMAN

FOTO: MAGNUS STENLUN/LULEBILD

Det är en jättebra affär för alla parter

FOLKE STENVALL, vd på Stenvalls, om klentimrets förtjänster

HISTORIEN OM DET LÖNSAMMA KLENTIMRET

Att ta tillvara klentimmer har blivit något av ett signum för Stenvalls Trä, förädlingssågverket i norr. Men hur kan det komma sig? Och är det verkligen en så bra idé som de säger?

Folke Stenvall minns hur det började. Han och hans syskon Anna och Sven hade tagit över driften av sågverket efter pappa Elof och ville göra en satsning för att kunna växa.

–Under början av nittioalet fanns det många sågverk här uppe som enbart sågade grovt timmer, och konkurrensen om råvaran var stenhård. När vi byggde en ny såg i Sikfors och frågade oss vad vi skulle satsa på för att kunna öka vår produktion såg vi inte möjligheten att satsa på grovt. Men klentimmer fanns det tillgång till. Ingen annan var särskilt intresserad av att förädla de klena stockarna, eftersom det blir dyrare att såga klena än grova.

–Vi på Stenvalls har alltid sågat klentimmer, så det var ingen nyhet för oss. Vi hade redan tekniken för det, så vi valde den vägen att skapa oss en egen nisch. På samma sätt tänkte vi när vi startade upp Lövholtens såg 2013, som är en ren klen-timmersåg.

Eftersom Stenvalls själva äger skog kunde de rätt tidigt se att klen-timmersatsningen skulle gagna skogsägare.

–Som markägare höjer man rotnettot, alltså summan av sågtimmer, klentimmer och massaved, fortsätter Folke. Det är det som är grundidén: att öka värdet på skogen, helt enkelt.

Stenvalls tar tillvara och vidareförädlar 450 000 kubikmeter klen-timmer per år, som annars skulle ha blivit massaved. Det har varit överskott på massaved, men tack vare denna vidareförädling har överskottet minskat.

Satsningen på klentimmer har gått mycket bra. Resultatet är tydligt:

–Siffrorna säger allt! ler Folke. Vi är dominerande i norra Sverige och ser stora möjligheter i detta också i framtiden, eftersom det som planterades på 1960-, 1970- och 1980-talet snart kommer in i gallringsmogen ålder. Då kommer volymerna att öka ytterligare.

Folke riktar en uppmaning till alla skogsägare:

–Ta ut klentimret och ta tillvara det, så höjer du rotvärdet och kan öka dina intäkter. Det är en jättebra affär för alla parter.

KORT OM KLENTIMMER

Ingen får ut mer timmer än Stenvalls! När skotaren sorterar ett bestånd som huggits hoppas de flesta markägare att så mycket som möjligt ska hamna i timmerhögen, inte i massahögen. För den som anlitar Stenvalls blir andelen sågningsbart timmer normalt så mycket som 80 procent vid en slutavverkning. Vid en gallring är skillnaden ännu större. Stenvalls har nämligen satt gränsen mellan klentimmer och massaved vid 10 centimeter, flera centimeter lägre än andra. Även om man inte nödvändigtvis får ut högre pris för sin skog blir affären därför mer lönsam i slutändan.

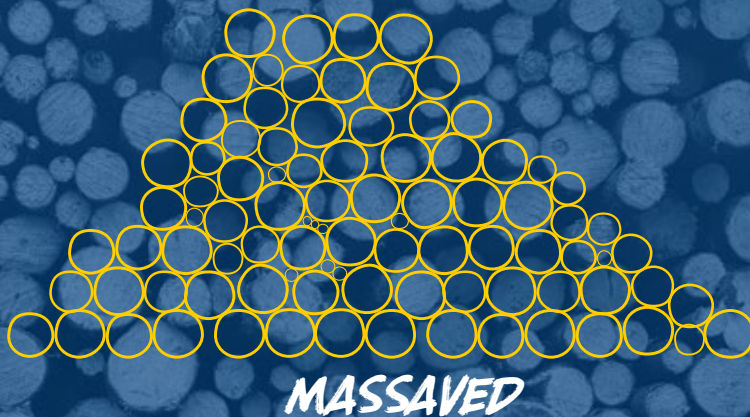
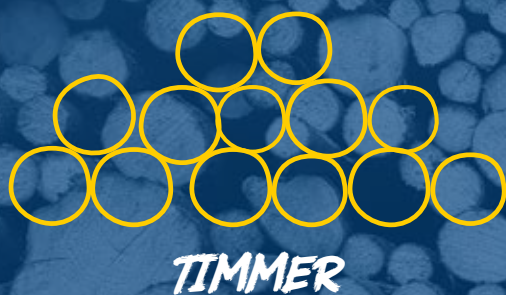
På sågverket Lövholmen i Piteå sågar Stenvalls enbart klentimmer, som många kunder vill ha tack vare de friskare kvistarna och det livfulla mönstret i träet.

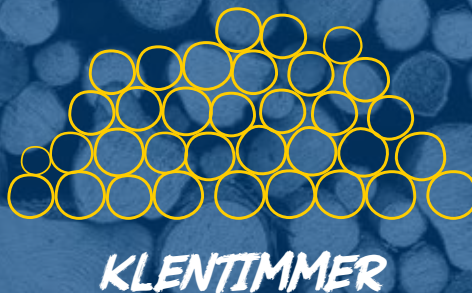
DET HÄR KAN STENVALLS SÅGA AV DITT KLENTIMMER:

- **Möbelämn**en, till exempel sängramar, åt Ikeas produktion i Polen.
- **Svarvä**mnen till trappräcken, så kallade ”spindles”, åt Cheshire Mouldings i England.
- Det högkvalitativa **trallvirket XLENT** åt XL-BYGG.
- **Hyllplan** (limfogskivor) åt Clas Olsson.
- **Lamina**, en typ av virke som säljs till Japan där det hyvlas och limmas ihop till extra hållfasta stolpar. Det används i japanska byggindustrin som har höga krav på grund av klimatet.
- **Dörrkarm**ar och **dörräm**nen.
- **Underlagsskivor** av råspont (”takluckor”), som används under yttertak.
- **Panel** för inomhusbruk.
- **Detaljer till trädgårdsmöbler** åt Hillerstorp AB.
- **Emballagepallar** åt bland annat Kia Motors.

Traditionell modell

Stenvalls modell

UTAN TRUCKAR STANNAR SÅGEN

Maskinsidan i Sikfors domineras av familjen Jonsson: fyra av fem familjemedlemmar ägnar dagarna åt att köra truck.

Utan maskinförarna stannar allt. Sågverk, justerverk, hyvleri – hela produktionssidan är beroende av dem. Maskinsidan i Sikfors domineras av familjen Jonsson: fyra av fem familjemedlemmar ägnar dagarna åt att köra truck. När man som Malin och Simon är född med en gnutta hydraulolja i blodet går det som smort...

–Vårt jobb är att serva de andra, så att de kan sköta sitt jobb, säger pappa Nicklas Jonsson. Det är han som basar för de 21 personer som manövrerar Sikforsanläggningens rullande maskiner: 5-tons och 13–16-tons gaffeltruckar, traktorerna, och så den gigantiska 75-tons timmertrucken med griparm.

Den Sikforsbaserade familjen Jonsson har mer eller mindre blivit synonym med truckförare sedan både dottern Malin, 22, och sonen Simon, 20, trillat in här. Mamma Åsa jobbar dessutom i köket på campingen i byn, som också ägs av Stenvalls. Inom företaget fattas bara lillasystem Emma, men hon går fordonslinjen på gymnasiet:

–Så risken finns att också hon hamnar här till slut, även om hon förnekar det, ler Nicklas!

”Är du intresserad så lär du dig.” Så resonerar man ofta på Stenvalls, och så har det varit även för Nicklas, Malin och Simon, som fått chansen att prova sig fram och lära sig på sitt eget sätt. Och det är bra, för jobbet är ganska krävande, tycker Malin:

–Man måste kunna köra lugnt och metodiskt, men ändå med högt tempo, ha bra finmotorik och alltid tänka några steg framåt, så man inte kör utan last på tillbakavägen. Dessutom måste man ha ögonen på dataskärmen för att hålla reda på var allting finns och vart det ska. Bitvis bör man vara ganska stresstålig. På eftermiddagen när det är lite lugnare brukar jag ta ut en traktor, kanske ploga snö eller något annat som behövs just då.

Ett roligt och varierande yrke, tycker Malin, och, som så mycket annat, svårt i början:

–Man behöver tänka på att trucken är bakhjulsstyrd, så man inte svänger ut rumpan och krockar med något. Detsamma gäller gafflarna; man måste ha koll på dem så att man inte kör in virket för långt och har sönder något. Dessutom måste man hela tiden vara uppmärksam så att man inte krockar när man backar ut. Truckar är de mest olycksdrabbade fordonen, det lärde vi oss redan på gymnasiet. Döda vinkeln hos timmertrucken är så stor att den rymmer en hel gaffeltruck. Ändå har vi haft få incidenter här...

För att få köra truck behöver man en grundutbildning i bakfickan, men alla är rörande överens om att praktik är bästa sättet att se om yrket passar en. Fordons- och transportprogrammet på Strömbackaskolan i Piteå skickar regelbundet praktikanter hit.

–Vi har sagt, att ska vi erbjuda praktikplatser så måste eleverna få köra, förklarar Nicklas, de ska inte behöva stå bredvid och titta på. Det är såklart inte alla som vill hoppa in i en 75-tonstruck – men möjligheten finns att testa. Och så fort praktikanterna kör bidrar de till produktionen, så det är en win-win-situation för alla, som ofta leder till sommarjobb och anställning.

Det är också fler tjejer på gång in, rapporteras det. Inför framtiden ser de alla gärna att kvinnorna, liksom de utlandsfödda, blir ännu fler.

–Tjejer gör bra saker med stämningen i den här traditionellt mansdominerade miljön, menar Nicklas. De lyfter nivån och är ofta mer hjälpsamma, och till slut skvalpar det över på oss alla. Vi vill skapa ett klimat här där man utan vidare kan säga ifrån, om det till exempel förekommer jargong som inte känns okej.

Malin nickar instämmande och tillägger:

–Alla är gudomligt bra på att ställa upp om skulle hända något. På så sätt är man trygg hela tiden, vad än det gäller. På trucksidan håller vi ihop!

MALIN

NICKLAS

SIMON

MALIN JONSSON

Kör: gaffeltruck

Ålder: 22

Bor i: i Sikfors med sambo, schäfertik och katt

Fritid: Skogen och stugan

NICKLAS JONSSON

Gör: Produktionsledare med personalansvar.

Kör alla typer av truck.

Ålder: 45

Bor i: Sikfors med sambon Åsa Jonsson

Antal år på Stenvalls: 19

Fritid: Den ”heliga älgjakten” med den lille gråhunden Grälle.

SIMON JONSSON

Kör: stora timmertrucken

Ålder: 20

Bor i: Arnemark med sambo och hund, en amstel

Fritid: Skotern, kompisar, dataspel. Jägarexamen.

A woman with long brown hair, smiling, stands in front of a red truck chassis. She is wearing a black long-sleeved shirt with yellow reflective stripes and yellow pants. The truck chassis behind her has the word "SWE-TRUCK" visible at the top. To the right of the woman, there is a large yellow quotation mark graphic.

Man måste kunna köra lugnt och metodiskt, men ändå med högt tempo, ha bra finmotorik och alltid tänka några steg framåt

MALIN JONSSON, truckförare

**Oj, oj, oj, vad det
kommer att gå!
Det finns så mycket
planer!**

JIMMY ÅKERLUND,
sågverksbas, är
entusiastisk inför
Örarnas framtid

Personal på sågverket i Örarna, från vänster: André Engman, Magnus Lindqvist, Per Vesterberg, Magnus Nilsson, Leif Mäkipiha, Lars Eriksson, Maria Eldstål, Mikael Fredriksson, Sven-Erik Nyström och Jimmy Åkerlund.

DET GÅR SOM TÅGET I ÖRARNA

Vi kollar läget på Stenvalls näst nyaste sågverk

Sågverket i Örarna norr om Luleå hade funnits ”jämt”, och det var en stor sorg för bygden när det lades ner 2012. Desto mera hoppfullt när det några månader senare köptes och startades igen av Stenvalls Trä. Det är hög tid att vi kollar läget på Stenvalls näst nyaste sågverk.

Han heter Jimmy Åkerlund, är uppvuxen i Sikfors och fostrad i typisk Stenvallsanda på Sikforssågen. Med sitt driv och sin gedigna erfarenhet var han lämplig att sända iväg till den nygamla anläggningen i Örarna. Sedan januari basar han för hela härligheten och pilar med en aldrig sinande energi mellan den ena uppgiften efter den andra, från det att telefonen börjar ringa vid fem på morgonen till dess att han landat hemma i Sikfors på kvällen.

–Jobbigt! säger han, och ler stort och självvironiskt. Tjugo tusen steg om dagen blir det. Men de är korta!

Grundpoängen för Stenvalls med att köpa det konkursdrabbade sågverket i Örarna var att kunna ta över dess ”lucklinje”, och på så sätt få avsättning för råvara som man annars hade svårt att bli av med, nämligen gran.

Det som på Örarna kallas takluckor – av gammal vana, fast något missvisande! – är egentligen ett slags underlagsskivor som används vid husbygge och läggs under takappen. De görs ända

från grunden här i Örarna, från det att det norrbottniska grantimret levereras vid virkesmätarstationen, sågas, torkas, hyvlas, kapas och sammanfogas med fingerskarv. Av råspont spikar man ihop 54 centimeter breda skivor med olika längd mellan 2,40 och, som längst, 5,80 meter.

Slutligen grundmålas de innan de paketeras och levereras till olika byggvaruhus eller direkt till byggen ute i landet. Så takluckorna kan man nog betrakta som hundra procent lokalproducerade. Ungefär en miljon kvadratmeter råspontluckor per år blir det, vilket innebär att man vid det här laget är uppe i 80 procent av anläggningens kapacitet. Ironiskt nog är det brist på råvara som sätter gränserna! Målet för Stenvalls är att all gran som huggs i Norrbotten ska hamna här, i länets enda renodlade gransågverk.

Förutom ”luckorna” tillverkas också regler och ytterpaneler i Örarna, och planen är att kunna öka leveranserna av paneler från dagens fem-sex tusen till tio-femton tusen kubik. Ambitionerna är höga – ganska typiskt för Stenvalls.

–Jag försöker såklart att få folk att tänka som jag, blinkar Jimmy, som fostrats i den stenvallska företagskulturen.

Det blir lite av Jimmys uppgift att överföra det sättet att tänka till filialen i Örarna.

Läs mer

Det är fantastiskt för bygden att sågen startat upp igen

LARS-ERIK PETTERSSON, säljare som arbetat på Örarnas såg i 45 år

FOTO: PATRICK OGER

Men vad händer egentligen med ett företags kultur när en anläggning får nya ägare? Säljaren Lars-Erik Pettersson vet. Han började sommarjobba här som 16-åring tack vare att hans pappa kände ägaren, och har sedan blivit sågen trogen under 45 år, fast på olika tjänster.

–Allan Karlsson som grundade sågen var en otrolig entreprenör som byggde upp sitt företag på kort tid, berättar Lars-Erik. Efter generationsskiftet på 1980-talet när hans barn tog över var det inte riktigt samma sak, men när Stenvalls köpte sågen fyra månader efter konkursen kom något av samma anda tillbaka. Syskonen Stenvall är engagerade och finns alltid till hands, och det tror jag är ovanligt idag.

Lars-Erik tycker det är fantastiskt för bygden att sågen startat upp igen och minns hur oerhört plågsamt det var att vid nedläggningen se hur timmertravarna minskade i omfång och försvann och telefonen till slut blev helt tyst.

Men nu går Örarna "som tåget" enligt Jimmy Åkerlund.

–Sedan jag började här på våren 2016 har det byggts om, och byggts om, och byggts om, berättar Jimmy och erkänner att det bitvis varit en ganska tuff resa med många motgångar – men så är det ju när man ska lära sig nya saker.

–Hur ser det ut här om tio år? frågar reportern försiktigt.

–Å herregud! svarar den entusiastiske sågverksbasen. Då har vi ny såglinje, vi har byggt om måleriet till en linje som kommer att gå *jättejättefort* – det har vi redan planer på – och så kommer vi att göra jättemycket ytterpaneler, råspontluckor och regler. Oj, oj, vad det kommer att gå! Det finns så mycket planer!!

Och med de orden springer Jimmy iväg till nästa uppgift.

Då har vi ny såglinje, vi har byggt om måleriet till en linje som kommer att gå *jättejättefort*...

JIMMY ÅKERLUND, produktionschef, blickar tio år framåt.

JIMMY ÅKERLUND

Ålder: 48

Jobbar som: produktionschef i Örarna och på hyvleriet i Bergnäset. Stenvallsanställd sedan 1998.

Bor i: Sikfors med fru, två barn på 18 och 20, fem hundar och över hundra höns.

Fritid: Köra skoter, naturen, jakt. Har egen skog, eget sågverk och hyvleri och använder virket till att bygga på fjällstugan i Adolfström.

Oväntad passion: Plocka svamp. "Jag kan till och med åka tidigare på morgnarna för att hinna plocka!" Funderat på att träna sin hund till svamphund.

Svaghet: "Jag är fruktansvärt dålig på datorer och får nästan ångest av att få ett mejl!"

LARS-ERIK PETTERSSON

Ålder: 61

Jobbar som: säljare för Sverigemarknaden.

Började på sågen i Örarna 1974.

Bor i: Bensbyn, Luleå, med sin fru.

Fritid: Hundar, jakt, fiske, veteranbilar, bygga och snickra i hemmet.

Svaghet: "Hjälpsam, men bara om verktygen har hög ljudvolym".

nevomaskin.com

NEVO MASKIN AB

Din maskin, vår prioritet

Hantverkarsvägen 2M
954 33 Gammelstad
Luleå, Sverige
info@nevomaskin.com
0920 - 25 16 00

Vi reparerar entreprenadmaskiner,
säljer reservdelar och kan allt
om hydraulcylindrar.

Gummifjäder
2900 kr

Kardanaxel
15 800 kr

Bränslepump
3450 kr

Starkast i skogen!

PALMS
storsäljande
och prisvärda
skogsvagnar
finns hos oss!

För kranar

BioJack 110 160 2 i 1, fällning och lastning

BioJack 180 230 och 300 3 i 1, fällning, kvistning
och lastning

På 230 och 300 finns ackumulerande grip som tillbehör

Finns även för grävmaskin med snabbfäste.

De största fördelarna med **BioJack** visar sig vid fällning,
kvistning och lastning. Gripen fattar trädet, klipper av

det, tiliten lutar ned trädet till lastningsläge.

Tack vare sin funktionalitet fungerar samma anordning
som vanlig grip vid lastning av virke.

- Lätt att installera, ingen slangdragning
- Kapningen sker i marknivå så att stubben blir låg och
inte lämnar några vassa pinnar i terrängen.
- Kapning av fällt virke (t.ex. till ved)
- Fungerar som lastningsgrip utan separat montering
- Stark och hållbar konstruktion

För mer info se vår hemsida
www.norrmaskiner.se

NORRMASKINER

Luleå, Ersnäs 0920-311 00 • Skellefteå, Orrliden 0910 - 58 91 00 • Umeå, Ersboda 090 - 18 93 15

by **ISUZU**

NO F*CKUP!

DESSUTOM!
SOM MEDLEM I LRF
OCH SÖDRA FÅR DU
RABATT OCH BONUS
VID KÖP AV NY ISUZU

5 FRI SERVICE
ARS VÄGASSISTANS
NYBILSGARANTI

JUST NU! Erbjuder vi extra trygghet på
vägen. För våra kunder är pick-upen ett
verktyg som inte får gå sönder eller
stå stilla!

ISUZU LULEÅ BOSSES BIL & MOTOR

Ostrongatan 4 Luleå, 0920 - 877 70

www.bossesbil.se

Mån-tor 09-17:30, fre 09-17, lör 11-14

BOSSES BIL&MOTOR

Paketet avser nybilsgaranti, fri service och vägassistans upp till 10.000 mil eller max 5 år, vilket som inträffar först. Fri service
gäller 5 år eller vid 2.000, 4.000, 6.000 och 8.000 mil. Kampanjen gäller t.o.m. 190630. *Avser fordonsskatt under de första
tre åren. Gäller begränsat antal lagerbilar.

FORESTER X-LINE UTRUSTAD FÖR ALLT!

LRF
SAMKÖP

SUBARU FORESTER X-LINE

fr. **309.900:-**

med fyrhjulsdraft, automatlåda,
förarassistans och X-Mode som standard

**Utbilägare
AUTO**
INDEX 2018
SVERIGES MEST NÖJDA
BILÄGARE 2018

3 ÅRS FRI SERVICE*

BOSSES BIL&MOTOR

LULEÅ, Ostrong. 4, 0920-877 70, www.bosses-bil.se,

Mån-Tor 9-17.30, Fre 9-17, Lör 11-14

Confidence in Motion

Bränsleförbr. bl. körn. 7,4 l/100 km. CO₂-utsläpp 168 g/km. Bilen på bilden är extrautrustad.
*Eller vid 1500, 3000 och 4500 mil.

NÄR GRÅTT BLIR GRÖNT ASKA FÖR SKOGENS BÄSTA

FOTO: MAGNUS STENLIN/LULEBILD

Aska från värmeverk är bra näring för din skog. Men hur ska man kunna sprida ut den utan att skada marken? Gör det med helikopter!

Det är inte alla sågverksbolag som har direkt tillgång till helikoptrar. Men i Stenvallskoncernen ingår Kallaxflyg, och bolagets VD Sven Stenvall är en hängiven flygare. Då finns förutsättningar för att iscensätta nya kreativa idéer. Varför inte slå flera flugor i en smäll och använda helikopter för att gödsla skogen med sånt som tidigare bara genererat kostnader för deponi?

–Jag anmälde mig först till Skogsstyrelsens utbildning för att lära mig mer, förklarar Sven Stenvall. Sedan for jag hem och skickade in ansökan med prov på askan som blir över när vi eldat spån och bark i biobränslepannorna på våra sågverk.

När askan härdat i några månader kan den köras ut med lastbil, krossas i en skopa och lastas på en helikopter med specialbyggd spridare. Sedan sprids askan ut där grot tagits ut, naturligtvis med hänsyn till föreskrivna skyddszoner, och med större precision än annars är möjligt. Kapaciteten är 30 ton aska i timmen.

–Den stora fördelen med helikopter är att man tar bort risken för markskador och efterföljande röta som kommer när man använder markbundna fordon, förklarar Sven. Med helikopter ökar dessutom

effektiviteten, eftersom man får ut stora mängder på kort tid. Med tanke på det behöver förfarandet med helikopter inte heller bli dyrare än med ett markbundet fordon.

Förutom att uppfylla Skogsstyrelsens rekommendation att kompensera för borttagen syraneutraliserande förmåga fungerar askan som gödsel på områden med god bonitet.

–Jag ser att andelen barr på träden ökar i min skog, säger Sven, som är mycket nöjd med satsningen. Mer barr betyder större lungor, och större lungor ger bättre växtkraft.

Hittills har Kallaxflyg haft många uppdrag med askspridning i Finland, där helikopterspridning är mycket vanligare än i Sverige.

–Men fler svenska markägare borde inse fördelarna med metoden, tycker Sven, och rekommenderar alla att skaffa sig kunskap om detta.

–Kunskap är lätt att bära och gör det lättare att fatta beslut! Kontakta sedan Kallaxflyg eller mig direkt. Vi har gott om aska, det enda vi tar betalt för är själva spridningen.

Skogsstyrelsen rekommenderar askåterföring som compensation, särskilt på granmark, för att motverka försurning där man tagit ut grot (grenar och toppar). Aska från skogsbränsle har en syraneutraliserande förmåga och innehåller viktiga näringsämnen som kalium och fosfor. Den innehåller inget kväve, men däremot förbättrar den omsättningen av kväve, vilket kan öka tillväxten på områden med högre bonitet.

Läs mer på Skogsstyrelsens hemsida vad som är viktigt att tänka på när du ska återföra aska:
www.skogsstyrelsen.se/bruka-skog/godsling/askaterforing/

HÖG PRESTANDA OCH DRIFTSÄKERHET

Transportera tung last effektivt

Säker och effektiv materialhantering kräver robusta truckar anpassade efter specifika behov. Våra stortruckar med lastkapacitet på 10-18 ton lyfter tunga laster snabbt, exakt och ekonomiskt.

Med fler än 300 servicetekniker runt om i landet kan du vara trygg med att du snabbt får hjälp om du behöver det. Läs mer om vad vi kan göra för dig och din verksamhet på linde-mh.se

Hur många hästar behöver du?

KOMFORT-PAKET
NU 3.900,-

KUNDVÄRDE
CA 10.000,-

Den som inte tycker att hästkrafter är viktiga borde följa med Amarok under en arbetsdag. På översnöade vägar. I backar och lutningar där det är omöjligt för en vanlig bil att ta sig fram. Välj mellan två olika V6-motorer, 204 hk eller 258 hk som med tillfällig powerboost kan öka effekten till hela 272 hk.

Har du inte testat den tidigare är det dags att komma in för en provtur.

Amarok Comfortline V6 TDI 204 hk inklusive Komfortpaket från **2.500,-/mån*** exkl moms.

Amarok Highline V6 TDI 258 hk inklusive Komfortpaket från **3.010,-/mån*** exkl moms.

Amarok blandad körning från 7,8 l/100 km, 203 g CO₂/km. *Volkswagen Leasing exkl moms 36 mån, 1 500 mil/år, 30% särskild leasingavgift, 47% restvärde, rörlig ränta baserad på VWFS basränta (mars 2019). Uppläggnings- och administrationsavgift tillkommer. Vi reserverar oss för eventuella ändringar och avvikelser. Varje Volkswagen-återförsäljare är fri att sätta sina egna priser. Erbjudandet gäller endast vid nybilsförsäljning. Bilen på bilden är extrautrustad.

Strömbergs Bil

- kundens val -

Vattenvägen 21, Kalix,
Öppet: mån-ons & fre 8-17,
tors 8-20, lör 10-14
Tel: 0923-75080

Följ oss på facebook!
www.strombergsbil.se

Transportbilar

KVALITETSTRANSPORTER

Vår styrka är transportlösningar på Nordkalotten. Bra förbindelser och partners. Vi kan också ge transport till Europa.

Wiiks Transport AS gör allt för att få en effektiv lösning på dina logistiska utmaningar.

Kontakta oss idag för mer information om prissättning, produkter och tjänster!

www.wiiks.no

Wiiks

Kom hit så bläser vi dig!

Däckteam Älvsby / Älvsby Däck & Olja AB
Mån-Tors: 07-17, Fre 07-16.30 • 0929-558 85
Luleåvägen 4 • dack.olja@alvsbyn.net

DÄCKTEAM
vet vilka däck du behöver

GE OSS DITT BÄSTA RAST- ELLER UTFLYKTSTIPS!

Caroline Granberg, HR-administratör, Sikfors:
– Jag, min sambo och vår son brukar ta skotern till Lilla Älgberget några kilometer utanför Sikfors, det är väldigt fint. Där finns vindskydd med eldstad där folk brukar sitta och grilla, även på kvällarna, och fin utsikt. Dit når alltid solen, för det är så högt upp att man ser ända till fabrikksskorstenarna i Piteå. På baksidan finns en liten pulkabacke där min femåring brukar åka. När man ska ta sig upp är leden lite tajt, men väl uppe är det jättemysigt.

Sebastian Öhman, åkare, Rosvik:
–Är det en jobbdag gillar jag bäst när jag får fara västerut till ett avlägg i inlandet, nära fjällen. Idag kör vi till Sattajärvi ovanför Korpi-lombolo, och ska stanna och äta god lunch på Vippabacken i Överkalix – en perfekt fredag! Om man kör ett talltimmerlass till Sikfors, det ligger bra upplagt, och man får åka hem och ta helg sedan – då är det också en jättebra dag! På fritiden är mitt tips att fara upp till Stora Sjöfallet och Ritsem för fiske och skoterkörning. Det brukar jag och min familj göra.

Bo Forslund, virkesköpare, Skellefteå:
–Det gamla bostället Rismyrliden är bland de absolut bästa utflyktsställena; det har bevarats som det var när det byggdes på 1800-talet. Där finns husdjur, odlingar och aktiviteter med traditionella hantverk. Det är lätt att ta sig dit, och på sommaren är serveringen öppen. Gården ligger inne i skogen fyra mil väster om Skellefteå på vägen mot Bastuträsk.

Johan Taavola, Rosvik, truckförare på Bergnäset:
–Jag brukar åka med hela familjen till Holsträsket, en sjö mellan Rosvik och Norrfjärden med inplanterad fisk. Man kan köra bil dit på sommaren och skoter på vintern, och det finns grillplatser runt hela sjön. Vi brukar steka fattiga riddare där. Det är riktigt trevligt och fint!

Ser du skillnaden? Rätt planta kan öka värdet på din skog med 24%

Vi har förädlat plantor i ett halvt sekel och därför kan vi erbjuda en ökad tillväxt med upp till 24%. För att garantera din förnygring erbjuder vi också skyddsbehandlingar, markberedning och plantering. Kontakta våra kunniga rådgivare, de finns över hela landet och säkerställer att du får den bästa plantan och den högsta tillväxten för just din skog. Det ger dig både trygghet och mer pengar i plånboken.

Läs mer på www.skogsplantor.se

SVENSKA
SKOGSPLANTOR